

Hukuk Bülteni

Enerji ve Altyapı | Mart 2023

TRANS ANADOLU DOĞAL GAZ BORU HATTI PROJESİ

Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Projesi ("**TANAP**"), Türkiye üzerinden geçen ve Güney Kafkasya Boru Hattı ("**SCP**") ile Trans Adriyatik Boru Hattı'nı ("**TAP**") birbirine bağlayan boru hattı projesidir. TANAP, Orta Doğu ve Avrupa'nın en uzun doğal gaz boru hattı olup, Azerbaycan'ın Hazar Denizi'ndeki Şah Deniz 2 Sahası'nda üretilen doğal gazın Türkiye'ye ve oradan Avrupa'ya taşınması amacıyla inşa edilmiştir. TANAP, Türkiye-Gürcistan sınırından TAP ile birleştiği Türkiye-Yunanistan sınırına kadar uzanmaktadır. TANAP, Türkiye'nin 20 ilinden geçmekte olup, biri Eskişehir diğeri ise Trakya olmak üzere Türkiye içinde iki çıkış noktası bulunmaktadır.

Türkiye ile Azerbaycan arasındaki, TANAP'ın inşasına ilişkin hükümetler arası anlaşma ("**Hükümetler Arası Anlaşma**") 26 Haziran 2012 tarihinde imzalanmış ve bu kapsamda Türkiye, kesintisiz doğal gaz akışını sağlamayı taahhüt etmiştir. Hükümetler Arası Anlaşma uyarınca, aynı gün, ev sahibi devlet sıfatıyla Türkiye ve TANAP'ın pay sahiplerinden oluşan konsorsiyum ("**TANAP Proje Şirketi**") arasında, Türkiye ve TANAP Proje Şirketi'nin haklarını ve yükümlülüklerini düzenlemek üzere Ev Sahibi Hükümet Anlaşması imzalanmıştır. TANAP Proje Şirketi'nin pay sahipleri, %51 oranında Southern Gas Corridor Company ("**SGC**"), %30 oranında kamu iktisadi teşebbüsü olarak kurulmuş bir Türk doğal gaz taşıma şirketi olan Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketi ("**BOTAŞ**"), %12 oranında BP Pipelines Limited ve %7 oranında SOCAR Turkey Enerji Anonim Şirketi'dir.

TANAP'ın inşaatı yaklaşık üç yıl sürmüş olup, bu boru hattı ile taşınan doğal gaz, ilk kez 30 Haziran 2018 tarihinde Türkiye'ye teslim edilmiştir. TAP projesinin tamamlanmasıyla, 31 Aralık 2020 tarihinde, Avrupa'ya doğal gaz teslimi mümkün olmuştur. TANAP, yılda 16 milyar metreküp doğal

KOLCUOĞLU DEMİRKAN KOÇAKLI

gaz kapasitesine sahip olup, bunun altı milyar metreküpü Türkiye'ye tahsis edilmiştir. Bu kapasitenin 2027 yılına kadar 32 milyar metreküpe çıkarılması planlanmaktadır.

TANAP yaklaşık iki yıldır Avrupa'ya doğal gaz taşımaktadır. Ancak, Rusya'nın Ukrayna'yı işgalinin Avrupa'da enerji krizine yol açmasıyla birlikte, TANAP'ın Avrupa için önemi de artmıştır. Avrupa şu ana kadar doğal gaz ihtiyacının yaklaşık yarısını Rusya'dan karşıladığından, Rusya'nın Ukrayna'yı işgali ve Rusya'ya uygulanan yaptırımlar sonucunda, alternatif doğal gaz kaynakları ihtiyacı Avrupa için önemli bir gündem maddesi haline gelmiştir. Bu nedenle, Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen ve Enerjiden Sorumlu Komiser Kadri Simson, Temmuz 2022'de Azerbaycan'ı ziyaret etmiş ve SCP'nin doğal gaz kapasitesini iki katına çıkarmak için bir mutabakat metni imzalamıştır. Bu da TANAP'ın gaz kapasitesinin yılda 10 milyar metreküpten 20 milyar metreküpe çıkarılması anlamına gelmektedir. Ancak, Avrupa'nın yıllık doğal gaz tüketiminin yaklaşık 400 milyar metreküp olduğu ve bunun 155 milyar metreküpünün Rusya'dan ithal edildiği düşünüldüğünde, TANAP tek başına bir alternatif olmaya yeterli değildir. Bu nedenle halihazırda başka alternatifler de düşünülmektedir ancak henüz nihai bir çözüme ulaşamamıştır.

İLETİŞİM

Av. Cihan Mercan

cmercan@kolcuoglu.av.tr

Av. Nisanur Yılmaz

nyilmaz@kolcuoglu.av.tr